№665 ١٩١١ سنه ٣ آپریل — یکشنبه — ١٣٢٩ سنه ١٦ ربیع الاخر ٦٦٥نچی نومر

یولدز

ГАЗЕТА „ЮЛДУЗЪ“
Цѣна 4 руб. на годъ
Редакція и Контора:
Казань номера „Болгаръ“ № 19-й.
АДРЕСЪ:
Казань, редакція „ЮЛДУЗЪ“.
Russie, Kazan, redaction „Julduz“.
Плата за объявленія:
(25) и (15) коп.
Телефонъ № 748

«یولدز»
یکشنبه، سه‌شنبه و پنجشنبه کونلرنده هفته‌ده اوچ مرتبه نشر ایدلور، ملی جریده ترکیه‌در.
بهاسی: بر سنه اوچون دورت صوم، آلتی آی اوچون ایکی صوم، اوچ آی اوچون بر صوم ٢٠ تیندر.
آدریس آلماشدرو ٢٨ تین.
اداره‌سی پچن بازارنده «بلغار» مسافرخانه‌سنده ١٩نچی نومرده‌در.

باصلوب چقدی عبدالله افندی توقایف‌نڭ

کوڭل جیمشلری

نام شعر مجموعه‌سی. بو مجموعه‌نڭ عبدالله افندی طرفندن ترتیب ایتلگان بولووی آنڭ مقنعسز سویله‌رگه یول قالدرمی. شولای بولسه بز، اوقوچیلرنڭ بو مجموعه‌ده شاعر افندینڭ اوّلگی مجموعه‌لرنده بولماغان نچکه حسیاتلرغه وغایت تیرن معنی‌لرغه اوچرایه‌چقلرینی ئه‌یتوب کیتونی آرتق دیوب بلمیمز. بهاسی بره‌مله‌ب ١٥ تین.
آدریس: Казань „Сабахъ“ کوبله‌ب آلدروچیلرغه بیوك تنزیل!

تجربه‌لی معلم و محررلرمزدن نجیب افندی دوماوی طرفندن ترتیب ایتلگان

بزنڭ مکتب

اسملی درس کتابلری، باصلوب چغولری ایله بیك کوب مکتبلرنڭ پروغراملرینه قبول ایتلدیلر. برنچی جزء الفبا. ١٢تین. ٢نچی جزء قرائت. ١٠تین. ٣نچی جزء دخی قرائت. ٢٠تین. بو کونگه قدر تجربه ایتوب قاراماغان معلم افندیلرنڭ دقتلرن جلب ایته‌مز. پوچته راسخودلری مشتریدن. زاداتکه‌سز نالوژ ایتوب یبه‌رلمی. زاداتکه‌گه آنچه اورنینه مارکه‌ده باری.
آدریس: Оренбургъ یاکه Уфа Т-ву Каримовъ Хусаиновъ и Ко.

بوخغالتیریه بلونی تله‌وچیلرگه زور بایلق

باصلوب چقدی بوخغالتیریه

بو کتابده کانتورسکی کنه‌گه‌لرنڭ فورماسی کورگازلوب بوخغالتیریه علمنی آچق تاتار تلنده هر بریازو طانوغان کشی آکفارلق ایتوب اوگره‌تلگان. شونلقدن هر سوداگر هر کیبتچی بر نسخه‌سنی قولنده بولدررغه تیوشلی. زور قولده ٤٣٢ بیتلی بر کتاب بهاسی ١ صوم ٧٥ تین، پوچته ایله ٢ صوم
آدریس: Казань „Маарифъ“

ابلیکتر وتیاتر
«سویت»
مسکاوسکی اورامده، اشچیغلوف یورطنده.
سیانس هر کون کوندز ٢ ساعتده باشلانا.

پاصخه بایرامی آلدی بولو سببلی ١٠نچی آپریلگه قدر کینماتوگرف یابق بولاچق. ١٠ندن صوڭ یاکا پراگراما ایله دوام ایته‌چك.

کارتینه‌لر دوشنبه وپنجشنبه کونلرده آلماشنادر.
آنتراکت وقتلرنده هم سیانس وقتنده بیش کشیدن مرکب استرونی آرکیستر و تورلی مسلمان کویلری اوینایاچقدر.

بو یلغی امتحان وقتنه ایڭ صوڭغی مودادا بیك نفیس وگوزه‌ل ایتوب مدرسه و مکتبلر اوچون شهادت نامه‌لر حاضرلندی. بو کونگه چاقلی موندی نفیس شهادت نامه‌لر بر کتبخانه‌ده‌ده بولغانی یوق ایدی.

شهادت‌نامه پوطاللی یوزی قالون کاغز پوچطه ایله ٢صوم ٥٠تین.	
شهادت‌نامه پوطالسز	« « ٢ « «
امتیاز پوطالسز	« « « ٦٠
تحسین کتابت اوچون	« « « ٦٠
آفرین مقبول	« « « ٦٠

پوطاللی‌لری آفرین، تحسین، امتیاز، مقبول کتابت اوچون هر قایولاری یوزی ١ صوم
Казань, Оренбургъ, Уфа. Бр. Каримовмыъ.

مفتی حضرتنڭ بایرامی حقنده.

اوشبو وقتلرده مطبوعاتمزده بحث قیلنه تورغان مهم مسئله‌لردن بری مفتی حضرتنڭ ٢٥ یللق بیرامینه اشتراك ایتو وشول مناسبت ایله مفتی حضرتنڭ اسمنی دائم قالدررلق، ملت ایچون فائده‌لی بر اش قیلو مسئله‌سی ایدکی معلومدر.

اوشبو بیرامگه اشتراك ایتو تیوشلکی مطبوعاتده کوب یازلدقندن هم بواش بنم نظرمده اختلاف قیلورلق بر مسئله اولمادقندن آنی تکرار اثبات ایتوگه لزوم کورمیمن. بوحقده یازغان کیمسه‌لرنڭ سوزلرینه‌شونی غنه علاوه ایته‌من که:

بردن بر «محکمهٔ شرعیه» مزنڭ باشنده چیرك عصر خدمتده دوام ایتکان بر ذاتنڭ مخصوص بیرامینه اشتراك ایتو بزلرده‌ده باشقه‌لر کبی حسیات ملیه‌نڭ قوزغالا باشلاوینه هم مدنیت باصقچینه آیاق باصدقمزه علامت بولاچق‌در. اوشنداق شول مناسبت ایله قایو مرتبه‌ده‌بر فائده‌لی اش اشلاومز مستقبلنی قایغرتا بلوومزنڭ هم فرصتدن استفاده قیلا آلوومزنڭ میزانی بولاچقدر.

مفتی حضرتنڭ ٢٥ یللق بیرامینه یادگار ایتوب نیندای اشلر قیلو حقنده «یولدز» جریدهٔ معتبره‌سنده گوزل فکرلر بیان قیلندی. شول توغروده بن‌ده فکرقاصرمنی عرض ایتمك بولامن.

بزنڭ ایچون بیك کوب کیرك بولغان امام‌لر هم محله مکتبلرینه خلفه‌لر ومعلم‌لر یتشدرر ایچون اورتادرجه بر ر «مدرسه» تأسیس قیلنسه اول «مدرسه» نڭ تحصیل مدتی دورت یل اولوب آنلرغه حاضرگی، محله‌لرنڭ رشدی مکتبلرنی تمام ایتکان شاکردلر قبول ایدلسه نیچك بولور؟

بو «مدرسه» دن چغاچق امام‌لرنڭ اداره‌لرنده محله مکتبلری بولدقدن هم بوندن شول مکتبلرگه خلفه‌لر ومعلم‌لرده چغاچق بولدقدن آنڭ مهم درسلرندن بری اصول تعلیم وتربیه بولوی لازمدر. اما خطیب‌لر ومدرس‌لر یتشدرر ایچون بزنڭ بر نیچه عالی درجه مدرسه‌لرمز بار تلی. «مدرسهٔ عالیه» لرنی یاڭادن تأسیس ایتوگه قاراغانده شول حاضرگه قدر دوام ایتکانلردن استعدادی بولغانلرنی تکمیل ایته‌رگه طرشساق یڭلره‌ك وفائده‌لیره‌ك بولماسمی؟ درست بزده حاضرگه قدر «عالی» اسمنی آلغان مدرسه‌لرلزومندن آرتق کوب بولسه‌لرده مضبوط دگللر ایدی. لکن «یولدز» نڭ ٦٦٣نچی نومیرنده یازلغانچه بونلرنڭ کوبسی محله‌نڭ رشدی مکتبلری بولوب قالاچقلری، قانون طبیعت‌نڭ اقتضاسی بوینچه «عالی»لر طبیعت طرفندن انتخاب ایدله‌چکی شبهه‌سزدر.

خلاصه: اهم‌نی مهم‌گه تقدیم قاعده‌سنچه بن فکر قاصرم ایله یوقاری‌ده ایتدکم روشچه اورتا درجه «مدرسه» لر تأسیس ایتونی مناسب کوره‌من لکن، بوندن اصلح ومعقول فکرلر کورلسه قبول ایته‌رگه حاضرمن.

واللّه الموفق. ملا کشاف ترجمانی.

دوما تیره‌سنده.

دولت دوماسینڭ ٢٣نچی مارت مجلسندن باشلاب ژولستنوی زیمستوا حقنداغی نظام لائحه‌سی قارالا باشلادی. معلومدرکه روسیه‌ده حاضرگه‌قدر گوبیرنسکی هم اویه‌زنی زیمستوالر بار ایدی. بو قارالا طورغان نظام بوینچه، بونلردن باشقه ینه بر زیمستوا بولاچقدر، که ژولستنوی زیمستوا دیب آتالاچقدر.

بو زیمستوانڭ قاراوینه طابشرلا طورغان نرسه‌لر، محلی ییرلرنڭ یاخشیلقن قاراو، کشینڭ اوزن هم ملکینڭ خوفسزلگن صاقلاو هم جماعت آراسنده‌غی ترتیبنی محافظه قیلو، دولت هم زیمسکی خدمتلرن تأمین ایتو، خلققه حقوق هم طب جهتندن یاردم بیرو.

بواشلرنڭ همه‌سن ژولستنوی زیمسکی صابرانیه، ژولستنوی اوپراوا هم ژولستده خدمت ایتوچیلر اشله‌یه‌چکلر.

ژولستنوی زیمستوالرنڭ اشله‌گان اشلرینڭ نظامغه موافق بولوب بولماغانن تیکشرو زیمسکی ناچالنیکلرگه طابشرلاچقدر.

زیمستوا اعضالری شول ژولستده ملکی بولغان کشیلردن، جمعیت وشرکتلردن صایلانا‌چقدر. بونلردن باشقه ینه روحانیلردن، خزینه هم اودیل اداره‌لرندن‌ده بره‌ر کشی بولولازم. زیمستواغه صایلاواشینه تله‌سه نیندی ملتدن، تله‌سه نیندی دینده بولسون، همه کشی قاطنشا آلا. فقط یهودیلرگنه، یهودیلر حقنده‌غی حاضرگی نظام قارالوب چقمیچه طوروب صایلاوغه قاتنشا آلمیلر.

صایلاوغه ایرلر شیکللی خاتونلرده قاتنشا آلاچقلر. اوچ یل ژولستنوی زیمستوا اعضاسی بولوب طورغاندن صوڭ، صایلاولر یاڭادن بولاچق. صایلاو حقینه زیمسکی ناچالنیکلر هم اورندن توشکان روحانیلرغنه مالك بولا آلمیلر.

بولائحه بتونله‌ی ١٨٠ ماده‌دن آرتغراق. شونڭ اوچون حاضر بونی قاراب چغونی بیك تیز قووالیلر. حتی کوب ماده‌لری برده مباحثه‌سز طوتاشدن قبول ایتلوب بارا.

ژولستده خدمت ایتوچیلرنی صایلاو ترتیبی حقنده بولغان ٧١نچی استاتیه حقنده بایتاق مباحثه بولدی. ملیلر بواستاتیه‌گه، روس خلقی کوبره‌ك بولغان ییرلرده استارشینا هم اوپراوا اعضالرندن برسی روس‌لردن صایلانسون دیب بر تتمه آرتدرمقچی بولدیلر. اوڭلرده بوفکرنی تقویه قیلدیلر. روس خلقینڭ پراواسن غیر روسلردن صاقلارغه کیره‌ك دیدیلر. حتی وزیر معاونی لیکوشین‌ده بونی معقول کوردی. اماصوللر قارشی طوردیلر. حاضرگه قدر بوندی اش بولغانی یوق، استارشینالققه یاایسه باشقه خدمتکه کم موافق شونی صایلیلر، روسمی توگلمی، آنسن تیکشروب طورمیلر، بوندن هیچ برضرر بولغانی یوق‌دیلر. مسلمان وکیللرندن مقصودف ایله حیدرف ده قارشی سویله‌دیلر. هم صوڭندن اکثریت طرفندن بو تتمه رد ایتلدی.

◆◆

دولت دوماسنده برنچی آپریلدن باشلاب ١٩نچی آپریلگه قدر مجلسلر بولمایاچق.

قارا کونلر اوچون فائده‌لی کیڭاشلر.

پاریژده نشر ایدلمکده اولان «مسلم ژورنالی عمرلرنی «ژژایومنی»

آریندا‌غه بیرله‌در صو تگرمه‌نی.

قزان گوبیرناسی مامادش اویه‌زی کاچمیر آولی‌یاننده کوکماراغه ٣ چاقرم ژیاتسکی‌پاله‌نه پریستانینه ٧چاقرم‌ییرده. آهدیرکه‌لری، آنبار، طورغه‌یورتلری، صوشیلکه‌لری‌ایله دورت‌طاشلی تگرمه‌ن اجاره‌گه بیرله‌در. تگرمه‌ن ایگن جیبو اوچون‌ده بیك اوڭغایلی. اوصلوژییه‌سن قزانده یکاتیرینسکی‌اورامده محمدرحیم اسحاق اوغلی یونوسف کانتورندن بلشورگه.

روسچه بلورگه تله‌وچیلرگه زور سوینچ!

باصلوب چقدی: بو کونگه قدر تاتار مطبوعاتنده هیچ مثلی کورلمه‌گان، هرکم اوچون بر نسخه‌سی ایڭ کیره‌کلی وایڭ فائده‌لی کتاب:

روسچه-تاتارچه مکمل لغت

مرتبلری: س. رحمنقلی وع. کرم. ناشرلری: احمد گرای حسنی وشرکاسی.

«روسچه-تاتارچه مکمل لغت» کتابی روس تلنده‌گی نهایتسز کلمه‌لرنی مندرج اولودن ماعدا، روسچه‌ده مستعمل کوب اجنبی کلمه‌لرنی شامل اولوب، هر بر سوزنڭ معنای لغویلرندن باشقه برده معنای ادبیلرینی محتویدر. اثرده هر بر کلمه‌نڭ اقسام کلماتدن نایسی قسمگه منسوب اولدغینی کورسه‌تلوب. بوندن ماعدا هر بر سوزنڭ اوستینه (мд = удареніе) قویلوب کلمه‌لرنڭ یالغش اوقلووینه وخطا حفظ قیلنووینه یول قالدرلمادی. کوب سوزلرگه تاتارچه، ترکچه، عربچه وفارسیچه تللرده معنی‌لر بیرلدی.

«روسچه-تاتارچه مکمل لغت» کتابی وطنداشلرمز روسلر ایله معامله‌ده بولغان ذوات اوچون - روس تلینڭ آچقچی حکمنده بولغانغه - ایڭ کیره‌کلی، خصوصا: معلم ومعلمه‌لر، روسچه اوقوچی افندیلر وخانملر، امام‌لر، روس تلندن ترجمه ایتوچیلر، نهایت سودا اهللری اوچون ایڭ برنچی یاردم وهر وقت یانده بولندررغه لازم بر اثردر.

«روسچه-تاتارچه مکمل لغت» کتابی اعلا کاغذده، اورطاچه زور قولده باصلمش تخمینا 640 صحیفه‌لك نادر بر اثر اولوب حقی 1 صوم 70 تین، پوچته ایله کوندرورگه 2 صوم ◘ یاخشی کالینکور طشده 2 صوم، پوچته ایله کوندرورگه 2 صوم 35 تین ◘ اعلا شیگرین طشده 2 صوم 70 تین، پوچته ایله کوندرورگه 3 صوم 10 تین ◘ کتابنڭ پوچته مصارفی هم تیوشلی حقینی تماما یاخود یارمنی مقدمدن کوندرو لازم ◘ صاتار اوچون آلوچیلرغه وکتابچیلرغه (١٠ نسخه‌دندن کیم آلدرماو یاکه اشترا ایتمه‌و شرطیله) لازم مقدارده تنزیل = اسکیدکه.

کوبله‌ب وبره‌مله‌ب قزانده فقط «عصر کتبخانه‌سی» ده صاتولا.
باشقه شهرلرده مشهور‌ره‌ك کتابچیلرده دائما صاتلور!
مراجعت اوچون آدریس: Казань, Книгоиздательству „ГАСРЪ“, № 2

ملکه گون «روسچه-تاتارچه مکمل لغت» بولندن مقلدلم نشر ایتلگان باشقه لغت کتابلری ایله صاتاشلرلماسونلر!

پچن بازارنڭ آپانایفلر یورطنده
صلاح الدین مقصودی
دکاننده کون ماللری هم آیاق کییملری آرزان بها ایله‌ن صاتلمقده.

تش طبیبی Ал. М. Бурляндъ
آلیکساندر مارکوویچ بورلیاند
آورولرنی هر کون ٩دن ٤که قدر قبول ایته. تیخوینسکی هم پچن بازاری اوراملری چاتنده برادران کوریفلر یورطنده.

استراخاۋات ایتو حقنده اوشبو توبه‌نده‌گی گوزه‌ل کیکاشلرنی بیره هم اول‌حقده اوشبو سوزلرنی یازا :

«حیات ومعیشتنڭ کوندن کون قیمتله‌نه بارغانلغی هرکمگه معلومدر. برطرفدن انساننڭ فکری هرتورلی اختراعلری ایله عالمنی بایوتا بارا دیگر طرفدن نیچه مڭلر ایله خدمتچی خلقلرنی ایکمکسز قالدرا. منه شول معیشت ایله کوره‌شوهم اوزڭنڭ ویاقنلرڭنڭ معیشتلرن تأمین ایتو اوچون نیندی بولسه‌ده بریول طابارغه خلق اجتهادایته باشلادی هم بوڭا بوکونده چاره‌لر طابلدی. بوکونده یاریزده هرقایوسنده مڭه‌ر کشیدن عبارت اعضالری بولغان برنیچه جمعیتلر مثلا طبیبلر، آدۋا-کاتلر، فارماتسیفلر، پریکاشچکلر، کوپیسلر، مهندسلر وبوڭا اوخشاشلی فرقه‌لرنڭ جمعیتلری بار.

بونلر اولگان تقدیرده بالاچاغاویاقنلر-ینڭ آچ قالولرندن هیچ قورقمیچی اوله‌لر هم اوزلرینڭ استقباللرینڭ تأمین ایدلگا-نلگینه اشانوب یاشیلر. واقعده بواش بیك بیگل براشدر. مثلا بز یکرمی کشی برآراغه جییلوب اون، یکرمی یاخودبوندن زیاده‌رك آقچه صالشساق، بزنڭ ۲۰۰-٤۰۰ صوم مقدارنده مشترك برصومامز بولغان بولا. بزبونی نیندی بولسه‌ده بربانکه‌گه صالوب قویامز. اگرده بخشسزلك ایرشوب آرامزدن برسی وفات بولسه، بزحاضر جییلغان صومانی وفات بولغان اعضامزنڭ عائله‌سینه بیره‌مزده یاڭادن اوّلگی مقدارده آقچه جییامز. یعنی بزنڭ هرقایسیمز شرط قیلنغان مقدارده‌غی صومانی ایکنچی بربخشسزلك وجودکه کیلگانچی عمومی کاسسه‌غه طابشررغه تییش بولا. یاڭادن برمثال آلیق: بزنڭ برآراغه جییلغان اعضالرمز اون‌غنه یاخود یکرمی‌گنه کشی بولمیچی یوزحتی مڭ کشی بولسون‌ده بونلردن هرقایوسی عمومی کاسسه‌غه ۳صوم بیرسون. بوندن حاصل بولا ۳۰۰۰صوم شوندن بزنڭ آرامزدن برسی وفات بولسه بز بوآقچه‌نی اول اعضانڭ عائله‌سینه تولیمز. اگرده وفات بولغان اعضامزنڭ هیچ برتین‌ده میراثی قالماسه بواوچ مڭ صوم آنڭ عائله-سی اوچون یاخشی‌غنه زور یاردم بولادر.

فرض قیلیق بزنڭ اعضالرمزدن بریل اچنده برگنه کشی اولمیچی اون کشی وفات بولسون. اول تقدیرده بزگه بریل اچنده کاسسه‌غه اون مرتبه آقچه کرتو یعنی یلینه ۳۰ صوم اعضالق بدلی توله‌ولازم بولسون. بومقدار کیله‌چکده اوزڭنڭ طنچ بولوڭنی ایسه‌بله‌گانده هیچ نرسه توگل. صوڭره بیت شونسی‌ده بار. اعضالر آراسندن بریل اچنده اون کشینڭ اولووی احتمال بولغان شیکللی اون یل اچنده هیچ برکمنڭ ده‌وفات بولماو احتمالی بار. بوروشچه آقچه توله‌گاندن صوڭ هیچ بولماغانده کوڭلڭ طنچ بولوب راحتله‌نوب یاشیسڭ چونکه اوزڭ اولگاچ بالا چاغالرڭنڭ معیشتلرن اوبشستۋانڭ برآزغه قدر تأمین ایته‌چکی معلوم بولوب طورا. اعضالردن برکشی وفات بولو ایله اوبشستۋا کمنڭ وفات بولغانلغن قالغان اعضالرغه معلوم ایتوب، تذکره نامه کوندره شولوق تذکره‌ده کیله‌چك اوچون یاڭادن اعضالق ایدلی توله‌ونڭ لازم ایکانلگن اعضالرغه بلگرته. بونی توله‌و اوچون اعضا بولغان کشینڭ محل‌اقامتینڭ یاقنلغی ویرا قلغینه قاراب برآیغه قدر مهلت بیرله. واقعه‌دن ایکی اوچ هفته اوتو ایله اوّلده بولغان صومامز مقدارنده‌گی آقچه بانکه‌غه کرتوب صالنغان بولا.

بزبوتنبیه‌نامه‌مز ایله دینداشلرمزگه مرا-جعت ایتوب شوندی بردائمی اعضالق بدلی توله‌و لازم بولماغان ژزایومنی استرا-

بوجمعیتنی آچونی، آنڭ شرایطن واو-ستافلرن توزونی هم آنڭ اشلرن مجانا ادا قیلونی «مسلمانین» ژورنالینڭ اداره‌سی اوز اوستینه آلا. بوجمعیتنی بز («مسلما-نین» نڭ براتسکی ژزایومنی استراخاونیه جمعیتی) دیب آتامقچی بولامز. جمعیتکه هر کم‌ده اشتراك ایتسون اوچون برنچی دفعه‌ده اعضالق بدلن اوچ صوم‌غنه یاصارغه بولدق. اعضا بولغان کشیلرنڭ اسم وفا-میلیه‌لری هم جییلغان صومانڭ مقداری ژورنال صحیفه‌لرنده یازلوب باراچقدر. آندن ماعدا هربراعضا بولغان کشیلرنڭ عمومی اسپیسکه‌لرن صوراتوب آلورغه‌ده حقلری بولاچقدر. بلانکه‌لر باصلدی و هم هر برکیرك بولغان نرسه‌لرنی ژورنال اوز حسابندن حاضرلیدر.

بو ایزگو اشنی وجودکه چغارو اوچون بوفکرلرنی دینداشلر آراسنده کوبره‌ك طاراتورغه، بوفکرنی معقول کورگان هم اوزینڭ یاقنلرینڭ سعادتن تله‌گان کشیلر بواشنی کوبره‌ك کشیلرگه بلدرگه تییشدر. آزغنه آقچه صرف قیلو ایله عائله‌ڭنڭ معیشتینڭ تأمین ایده‌چکن بلگاچ دنیاده یاشاوده بیگل بولاچقدر.

آتاسن یاکه قرنداشن غائب ایتکان واوزلرینڭ معیشتلری اوچون قایغرتاطورغان کشیدن یوغالتقان برعائله اوچون اوچ مڭ صوم قدر برسرمایه‌گه مالك بولو شاقدی زور بریوانچدر. بز یاۋروپالیلردن آلغان نمونه‌لرمز بوینچه جمعیتنڭ شرطلرن یاصیمز، پروگراملرن حاضرلیمز هم بوفکرنی وجودکه چغاررغه طرشامز. بوجمعیتکه ۱۷ یاشدن کیم هم ۵۵ یاشدن ده‌قارت بولماغان هربر کشی اعضا بولا آلادر. جییلغان بارصوما اولگان کشینڭ عائله‌سینه بیرله. اولمنڭ نیندی سببلردن بولغانلغی هیچ تیکشرلمی. آقچه‌نی آلو اوچون اعضا بولغان کشینڭ اولگانلگینه دائر محلی حکومت طرفندن آلنغان شهادتنامه کفایه قیلادر. اعضا بولغان کشی اولو ایله جییلغان صوما اولگان کشینڭ عائله‌سینه یاخود قرندا-شلرینه، حاصلی گنه اولگان کشینڭ وصیتنده کمگه بیرلورگه قوشلغان بولسه شول کشیگه بلاتوقف بیبه‌ریله‌در.

مسلمانلردن بواشکه کوڭل قویغان کشیلر بولسه هیچ کیچکدرمیچی بوجمعیتنی وجودکه چغاررغه تییشدر. مذکور جمعیتنڭ اعضا-لری: م. بك. حاجی‌تلاشی، آ. خانم. حاجی‌تلاشی، آ. بك. الله‌یف، کذ. خامش حاجی مقر، کذ. ایس. بارا قای - اوققو، د ع. خطا قوقور، م. قریمبایف، ت. خانم قریمبایۋا، ا. بك حاجوکف.

« یولدز »: بوگوزل فکرگه بزده اشتراك ایته‌مز. لکن شول قدریسی تأسفدرکه، جمعیتنڭ اداره‌سی اوچون مرکزدن یراق بولغان پاریژ شهری انتخاب ایدلمشدر. چیت مملکتلر ایله هیچ برتورلی مناسبتی بولماغان مسلمانلردن بواشکه اشتراك ایتوچی کشیلر کوب طابلور میکان؟

لیتۋا تاتارلری
یاخود پولشه مسلمانلری

پولشه‌ده بر قسم مسلمانلر باردرکه بونلرنی باشقه طرف مسلمانلری « پولشه مسلمانلری» اسمی ایله یورته‌لر، اوزلری ایسه اوزلرن لیتۋاتاتارلری دیب یورته‌لر. بونلرنڭ باشلیچه اقامت قیلا طورغان ییرلری شمال غربی طرفنده‌غی گوبیرنالرده در. بونلر اوشبو کونده ایرلری وخاتون-لری مجموعسی ۱۵ مڭ مقدارنده حساب ایدله‌لر. بونلرنڭ برقسمی شهرلرده اکثری قریه‌لرده اوزلرینه آیرم براورام بولوب اوطرالر یاخود اوزلرینه برکالونیه بولوب یاشیلر. بونلردن مذکور طرفلرده‌غی شهر-لرده هم اورتا روسیه‌ده آیریلوب

شهرده‌طوروچیلری عموما اینتیلیگینتلردن عبارتدر. آولده طوروچیلری ایگن ایگو هم‌قول اشلری اشله‌و (کوبره‌ك کون‌طاوازی اشله‌و) ایله کون کورلر. اولگی زمانلرده غربی گوبیرنالرده آلتمشلاب مسجد هم محله بار ایدی، حاضرگی زمانده بونلر بیك آز قالدیلر. بونلرنڭ اوزلرینه کوره مکتبلری‌ده بار.

مکتبلری اوقوخانه اوچون صالنغان آیرم یورتلر توگل. بالالر معلم «خواجه» لرنڭ فاتیرلرینه باروب اوقیلر. اصول تعلیملری بیك ترتیبسز هرقایوسی قدیمگی بابایلر اصولی ایله اوقتالر.

بونده اوقتا طورغان نرسه‌لری‌ده عرب الفباسی ایله برنیچه دعا هم قرائت قرآندن عبارتدر. طوغری استاتیستیکه‌لر بولماغانلقدن بونده اوقوچی واوقتوچیلرنڭ نی قدر کشی ایکانلکلری معلوم توگل.

لیتۋا تاتارلرینڭ تل، کیوم، عرف وعادت جهتندن باشقه پاله‌کلردن هیچ آیرمالری یوق. شولایده بولسه بونلرنڭ سیمالرندن ترك قومی ایکانلکلری بلنوب طورا. بونلرنڭ ترك ایکانلکرن برنیچه سوزلرندن‌ده بلوب بولا. بونلرنڭ دعالقلرنده (حمائللرنده) برنیچه دیسته ترك سوزلری حتی بتون جمله‌لر بار. لکن آنلر آنڭ معناسن هیچ آڭلامیلر خواجه واماملری‌ده نادان بولغانلقدن اول سوزلرنڭ معنالرن آڭلاته آلمیلر. آنلر بودعالقده‌غی هربرسوزلرنی عربچه دیب بله‌لر. بونلرنڭ بوسوزلرندن هم بعض بررسمی داکومینتلرندن لیتۋا تاتارلرینڭ تورلی صوغش زمانلرنده نوغای قرلرندن، قرمدن، بالکان یارم آتاولرندن کیلگان جیینتق تورك - تاتارلر ایکانلگی کورینه‌در.

بونلر صوغش زمانلرنده کیلوب، ایولرینه قایتا آلمیچی شونده اورنلاشوب قالغان کشیلردر. صوغش زمانلرنده کوچوب کیلگانلکدن آرالرنده خاتونلاردن هیچ برکشی بولماغان. آنلر شول ییرده‌گی خلقدن اویله‌نوب ییرلی خلقغه قاتشوب کیتکانلر. شول سببدن تللرن‌ده اونوتقانلر. بونلرنڭ اوّلگی حاللرندن فقط دینلری گنه قالغان لکن اول دینلری‌ده حاضرگی کونده بیك ضعیفدر. مدنیت جهتندن قاراغانده‌ده بونلرنڭ مستقل برمدنیتلری یوق. ییرلی خلقغه قاتشوب کیتکانلکدن بونلرده اسلام مدنیتی ایله یاۋروپا وخریستیانلق مدنیتی‌ده بیك نق قاتشقان. بونلر باشقه طرف مسلمانلرندن بتونله‌ی آیرم یاشاغانگه کوره ایکی آراده‌غی فرقلر کوزگه بیك آچق کورینه. لیتۋا تاتارلری کوندن کون بتوب، مدنیتده اوزلرندن قوتلی بولغان روس هم پولشه اینتیلیگینتسیه‌سی آراسنده یوغالوب بارالر. حاضرگی حاللرنده دوام ایتکان تقدیرده بونلرنڭ کوزدن یوغالوب بته‌چکلرنده هیچ شبهه یوقدر.

خارجی خبرلر

فرانسیه - فرانسیه حکومتینڭ اوب ولایتن شامپانیه رایوندن چغاررغه قرار بیرووی سببلی اچملك یاصاوچیلرنڭ چووا لولر چغارغانلقلری گازیته‌مزده یازلغان ایدی. بوکونلرده فرانسیه‌نڭ سیناتی ده مذکورفکرنی معقول کورگانلکدن، ینه‌دن بیك زور فتنه‌لر چقدی. اوب ولایتنده مسکرات یاصاوچیلردن برنیچه مڭ کشی قزل فلاکلر ایله اختلال جرلری جرلاب یوردیلر. صوڭره شامپانیه‌ده شامپانسکی یاصی طورغان برنیچه آولنی هم کچره‌ك شهرلرنی طالادیلر، بعض یورطلرغه اوط تورتوب یاندردیلر. دیزی دیگان قریه‌ده شامپانسکینی واتوب هم طالاب بتردیلر. صوڭره آی‌دیگان ییرده اچملك یاصاوچیلر بیك‌کوب یورطلرنی یاندردیلر. توککان شامپانسکیلر اوراملردن صوشیکللی آققان ایدی. فتنه‌چیلر ایله عسکر آراسنده بولغان مصادمه‌ده بایتاق کشی مجروح بولدی. چووالغان کشیلرنڭ کوبسی طالاغان اچملکلرنی اچوب تمام ایسرگانلر ایدی. فتنه‌لرنی باصار اوچون، پاریژ شهرندن پاریسی ۱۲ مڭ قدر عسکر یبه‌رلدی.

کوریه - کوریه‌لیلر آراسنده یاپونلرغه دشمانلق همان دوام ایته. آنلر یاپونیه طرفندن کوریه‌غه باشلق ایتوب قویلغان گینیرال تیراۋچی‌نی ئوترو، گینیرال گوبیرناطورنڭ یورطن داری ایله هواغه کوته‌رتو هم تیمریوللرنی بوزواوچون، بر یاشرن جمعیت تأسیس ایتکانلر ایکان. سرلری معلوم بولغانلقدن، میئول شهرنده یاشرن جمعیتکه کروده متهم بولوب ۱٤٦ کشی قولغه آلنغان. جمعیتنڭ باشنده خاربین شهرنده یاپونیه‌نڭ زور کشیلرندن مارکیز ایطونی ئوترگان کشینڭ برادری طورغانلغی معلوم بولغان.

فاس - فاسده عصیان قیلغان بربرلر صوڭغی کونلرده فاس شهرن آلمقچی بولغانلر ایکان. شهرده‌گی عسکرلر هم باشقه کشیلر آنلرغه قارشی طورغانلر. برنیچه ساعت آتشقاندن صوڭره بربرلر برآز کیری چیگه‌رگه مجبور بولغانلر. شویله ایسه‌ده، حاضرگی کونده شهراچنده‌گی کشیلر بیك اوڭغایسز حالگه توشکانلر. چیندن شهرگه کیلو ممکن بولماغانلقدن، آزق بته باشلا-غان. فرانسیه، گیرمانیه هم ایسپانیه حکو-متلرینڭ برگه‌له‌شوب، فاس اشلرینه قاتشا چقلری تیلیگرامملرده کورندی. ایسپانیه‌نڭ بواشی جمهوریت طرفدارلرینڭ عدم ممنو-نیتلرن موجب بولغان. عسکرلرنڭ ده کوبسی فاسقه صوغشقه بارمایاچقلرن اعلام ایتکانلر.

یاپونیه - یاپونیه‌نڭ پایتختی طوکیو شهرنده بیك قوتلی یانغن چققانلغی گازیته-مزنڭ اوتکان نومیرنده یازلغان ایدی. حاضرده آلنغان تیلیگراملردن طوکیوده ۹مربع چاقرم ییرده ٦٠٨٧٦ یورطنڭ هم ایکی فابریك ایله ۹عبادتخانه‌نڭ یانوب بتکانلگی معلوم بولدی. یانغنده ٤ کشی یانوب ئولگان، ۱۲۵قدر کشی ایمگه‌نگان. یورطسز، ییرسز، آچ ویالانغاچ قالغان کشیلر ٤۰ مڭله‌ب بار ایکان. یاپونیه حکومتی هم گازیته‌لری یانغندن ضررلانغان کشیلرگه ممکن قدر یاردم ایته‌رگه طرشا باشلاغانلر.

قتای - قتای حکومتینڭ روسیه‌نڭ طلبلرن بیرینه کیترورگه وعده ایتکانینه ایکی آینادن آرتق وقت اوتسه‌ده، وعده‌سن اجرا ایته‌رگه کرشکانی یوق. اوشبوسببدن اقصای شرق گازیته‌لری قتاینڭ صوغشورغه حاضرله‌نگانلگن یازالر. قتای اچندن هر کون روسیه حدودینه یاڭادن یاڭا عسکرلر کیلوب طورمقده ایکان. قتای حکومتی بو کونلرده ینه‌دن ٤ دیۋیزیه عسکر جهیارغه قرار بیرگان. مانغولیه‌ده خونخوزلرنڭ روسیه عسکرینه هجوم ایتکانلکلری تیلیگراملرده کورنگان ایدی. آنلر آراسنده قتای صالدا تلرینڭ‌ده بارلغی معلوم بولغان. بوکونلرده شانخای شهرینه چیت مملکتدن صوغش قوراللری ایله برنیچه پاراخود کیلگانلگی تیلیگراف خبرلرنده کورندی.

مانژوریه‌نڭ ژیس کارولی سیله‌ن لوا-زمندن استعفا ایته‌چگن قتای حکومتینه اعلام قیلغان ایکان. قتای حکومتی مانغولیه‌ده ژیس کارولق تأسیس ایتوب، سیله‌ن‌نی قائمقام ایته‌رگه هم مانغولیه‌ده‌غی کنه‌زلرنڭ همه‌سن آنڭ قول آستینه طابشررغه قرار بیرگان. اوشبوسببدن مانغولیه‌غه بیك کوب عسکر کیتره‌چك هم آنده خصوصی قتای

طوروچی عسکرلر ییر کیبکاچ‌ده مانغولیه اچینه‌طابا سفر قیلورغه فرمان آلغانلر.

بلغاریه - بلغاریه‌ده گیشف تحت ریا-ستنده تأسیس ایتلگان وزیرلر کابینیتی اوزینڭ طوتاچق یولی حقنده بیاننامه‌سن اعلام قیلغان. بیاننامه‌ده وزیرلر کابینیتینڭ مملکت اچنده هرتورلی اصلاحات یاصارغه هم بالکان آتاونده‌غی دولتلر ایله خصوصا ترکیه حکومتی ایله دوست طورورغه طرشا-چغی بیان ایتلگان. چیت مملکت گازیته-لری بونڭ سایه‌سنده ترکیه وبلغاریه آرا-سینڭ توزه‌لوون امید ایتوب یازالر.

پورتوگالیه - پورتوگالیه‌ده اوچریدیتلنوی صابرانیه‌غه صایلاولر ۲۸ نچی آپریلغه تعیین قیلندی. موقت حکومتنڭ سیرکوله‌ری ایله‌اوقی ویازابله طورغان خد-متده‌گی صالداتلرغه صایلاولرغه‌قاتشورغه مساعده ایتلدی. اوّل بوحقوقده فقط آفیسه‌ر-لرگنه مالك ایدی.

پورتوگالیه‌نڭ موقت حکومتی چیرکه‌و-لرنی دولتدن آیرو مسئله‌سن اوچریدیتلنوی صابرانیه جییلغانچی حل ایته‌رگه قرار بیرگان.

ترکیه وقاراطاو.

آرناودلر فتنه‌سنده قاراطاو (چورناگوریه) نڭ دخلی بولووی تورلی دلیللر ایله ثابت اولمقده‌در.

آلبانلر آراسنده صوغشوچیلرده اچنده قارا طاو عسکریلری کوبلکی معلوم بولدی. چورنا-ئوریه حکومتی بونلرغه اوچ کون اچنده قایتورغه امر قیلدی.

ترکیه عسکرندن قاچوب چققان فتنه-چیلرنی قاراطاو مرحمت ایله قبول ایتدی. قاراطاو حکومتی آلبانلرنی یاقلاب ترکیه‌گه رسمی صورتده مراجعت قیلدی.

بوحاللرنڭ همه‌سی چورناگوریه‌نڭ آلبانیه‌ده کوزی بولووینه دلیلدر. بونی البته چیتدن قوتورتالر. لکن سیاسی بو اوین خوفلی بر اویندر.

ترکیه حاضر چورناگوریه‌ده‌گی ایلچیسن کیری چاقردی. بواش سیاسی مناسبتنی بتروديمك. ایلچیلر آلنغاندن صوڭ کوبسنچه صوغش باشلانا. لکن ترکیه حاضردن اوك صوغش باشلاماسه کیره‌ك. چونکه آۋستریه ترکیه‌نڭ مشغولیتندن استفاده قیلورغه بیلکنوب طورغانغه اوشی.

آلبانیه فتنه‌لری - آلبانیه‌ده چووالر همان دوام ایته. صوڭغی کونلرده شیپانیك موقعنده‌غی صوغشده آرناودلر ترك عسکرینه غالب کیلگانلر. هرایکی طرفدن بایتاق کشی مقتول ومجروح بولسه‌ده، صوڭره آرناود-لر ترك عسکرلرندن ۲۰۰لب کشینی اسیر ایتوب آلغانلر. صوڭره آرناودلر اشقودره شهری یاننده ترکیه‌نڭ ۳نچی فرقه عسکرینه هجوم ایتکانلر. آنده ترکلردن ۹۰ کشی مقتول ومجروح بولغان. عاصیلردن نی قدر کشینڭ هلاك بولغانلغی حاضرگه معلوم توگل. آرناود-لر چورناگوریه حدودنده‌گی پلاف هم گوسینیه شهرلرن‌ده چولغاب آلغانلر. طوزشهرینڭ ده عاصیلر طرفندن ضبط ایتلگانلگی حقنده استانبولدن تیلیگرام آلندی. عصیان قیلغان آرناودلرنڭ اشلری آلغه بارغاننی کوروب، آلبانیه‌ده باشقه قبیله‌لرده فتنه‌چیلرگه قاتشقا-نلر. فتنه‌چیلرگه قارشی بایتاق قوّت کیره‌ك بولغانلقدن، ترکیه حکومتی آلبانیه‌غه ینه‌دن برنیچه باتالیون عسکر یبه‌رورگه قرار بیرگان.

اشقودره‌شهرنده‌گی عسکرلرنڭ برقسمی پالکاونیك محی‌الدین بك تحت ریاستنده طوزشهرن آلغان آرناودلر ایله صوغشورغه کیتکان. مشهور جاوید پاشابر مقدار عسکر ایله مالیسورلرنی تأدیب قیلومقصودی ایله یولغه چققان.

اشقودره شهرینڭ والیی اسیرتوشکان

ودلرنڭ باشلقلرینه مراجعت ایتكان ایكان.
آرناودلر آنڭ مقصودن قبول ایتكانلرهم اسیر توشكان عسكرلرنی چورنا گوریه آرقلی استانبولغه قایتاروب ییبه‌رگانلر.

چورنا گوریه حكومتینڭ پلاف هم حسینیه شهرلرن اوزینه آلورغه تله‌گانلگی حقنده زور دولتلرگه خبر ییبه‌رگانلگی چیت مملكت گازیته‌لرنده كورندی. اوشبو ایكی شهر بیرلین معاهده‌سی بوینچه چورنا گوریه قولنه قالورغه تییشلی بولسه‌ده، ۱۸۷۸نچی یلده آرناودلرنڭ قارشولری سببلی تركیه ملكنده قالغان ایدی. اول وقتده چیت دولتلرنڭ صوغش پاراخودلری تركیه صولرنده دیمونستراتسیه یاصاب یوروسه‌لرده تركیه حكومتی مذكور شهرلرنی چورنا گوریه‌غه بیرورگه راضی بولماغان ایدی. ایمدی حاضرده آلبانیه چووالولرندن استفاده قیلوب، چورنا گوریه پلاف هم حسینیه‌نی اوزینه قاراتورغه قرار بیرگان. بواش داخلی اشلرگه قاتشو بولغانلقدن، تركیه حكومتی چورنا گوریه حدودینه خیلی كوب عسكر كیتروب قویغان. بو سببدن ایكی آراده صوغش باشلانونی ده احتمال كوروب یازالر.

آؤستریه حكومتینڭ یاڭا بازار سنجاغن آلورغه تله‌گانلگی ده بعض گازیته‌لرده كورندی. چورنا گوریه، آؤستریه هم ایتالیه حكومتلرینڭ بوخصوصده برسوزده بولوب حركت ایتولری سببلی تركیه حكومتینڭ بیك مشكل حالده قالووی احتمال.

زور دولتلرنڭ كوبسی پلاف وحسینیه شهرلرینڭ چورنا گوریه ملكینه كرووی هم آلبانیه‌نڭ بوتونله‌ی تركیه‌دن آیرلووینه راضی بولغانلر ایمش، دیگان خبرلر روس گازیته‌لرنده كورندی.

داخلی خبرلر

برلیانت یوزك- باكونڭ ایڭ نفوذلی گلاصنیلرندن میلیونیر، بیك كوب یورط، پریستن وپاراخودلر خوجه‌سی اسرافیل حاجییف حكمگه بیرلدی.

حاجییف اوزینڭ نفوذی بایلغی آرقاسنده، تورلی «رحمتلر» برابرینه بلش طانشلری فائده‌سینه دوماده اشلر اشله‌ب بیره ایكان. بونڭ یاڭشیلق اسمنده بولغان بوغیانتی اتفاق اولارق بوكونلرده گنه معلوم بولدی.

مارت اورتالرنده محكمه‌ده، آلتون ماگازینی صاحبی مانگاسارف نڭ، كیراسین زاۋودی خوجه‌سی حاجی باكیرف دن برلیانت یوزك اوچون ۲۵۰ صوم آقچه دعوا قیلووی حقنده‌غی اش قارالدی. مؤنه شول اش قارالغانده «برلیانت یوزك اشی» تمام توبندن معلوم بولدی. حاجی باكیرف هم آنڭ كامپانیونی گیدا كفنڭ زاۋودی شهر بیرینه صالنغان. هم شول بیر اوچون بیك كوب بهاتوله‌نه طورغان بولغان ایكان. شونڭ اوچون بونلر بلش طانشلرینڭ كیڭاشلری بوینچه، آرینداً بهاسن كیمتدرو اوچون حاجییف كه مراجعت ایتكانلر. اش اویلاغانچه چققان. شونڭ اوچون حاجییف كه «رحمت» اولارق بر برلیانت یوزك آلوب بیرمكچی بولغانلر. هم آلتون كومش ماگازینی صاحبینه معلوم بر كشی كیلگاچ برلیانت یوزك بیروب ییبه‌رورگه قوشقانلر. حاجییف كیلوب ۵۰۰ صوم طورا طورغان بر یوزك آلوب كیتكان. صوڭره ماگازین صاحبی یوزك اوچون حاجی باكیرف ایله گیدا كف قه ایكی یوز ایللیشه‌ر صوم‌غه اسچوت ییبه‌رگان. گیدا كف تولهگان، اما حاجی باكیرف توله‌مه‌گان «بز ۲۰۰ صوملق قنه هدیه بیرورگه وعده قیلغان ایدك» دیگان. شونڭ اوچون یوزك خوجه‌سی، باكیرف دن ۲۵۰ صوم توله‌ونی دعوا قیلوب محكمه‌گه مراجعت قیلغان. محكمه‌ده اش میدانغه چققانلقدن هم گرادوناچالنیكنڭ تفتیشی

ایله‌ده معلوم بولغانلقدن حاجییف حاضر حكمگه بیرلدی.

حاضر باكوده شهر دوماسینه یاڭادن صایلاوغه حاضرله‌نگانلكدن، حاجییفنڭ بواشی اوز پارتیه‌سنده‌گی گلاصنیلرغه بیك آور طویلدی.

ابتدائی مكتبلر- حقنده یاڭا نظام لائحه‌سی دولت دوماسینڭ تحریر كامیسیه‌سنده قارالوب بتكاندن صوڭ عمومی مجلسكه عرض قیلندی هم مجلس طرفندن قبول ایتلوب گاصودارستؤیننی صاؤیتكه ییبه‌رلورگه بولدی. تحریر كامیسیه‌سنده لائحه‌نڭ بعض بیك جزئی سوزلری گنه اوزگارتلگان. ایندی بولائحه شاید یاصخه‌دن صوڭ گاصودارستؤیننی صاؤیتده قارالسه كیره‌ك.

زاباستوفكه‌چیلر- بویل پیتربورغ وباشقه شهرلرده‌گی عالی مكتبلرده اوقوچیلرنڭ اوقو طاشلاغانلقلری وقتنده خبر ایتلگان ایدی. حاضر اوقولر ترتیب ایله بارغان توسلی بولسه‌ده، زاباستوفكه‌نی تمام بتكانگه حساب قیلورغه یارامی. عالی مكتب شاكردلرینڭ كوبسی چیتده بولغانلقدن، طبیعی، مكتبكه دوام ایته آلمیلر.

پیتربورغده همه عالی مكتب شاكردلرندن صایلانغان زاباستوفكه كامیتیتی دیب آتالا طورغان بركامیتیت بار. بوكامیتیت زاباستوفكه یاصارغه‌می، یوقمی، یاصاغانده قایچانغه قدر یاصارغه قای وقت طوقتاتورغه، شول مسئله‌لرنی حل قیلوب طورادر.

مؤنه اون سیكزكشیدن عبارت شول كامیتیت اعضالری همه‌سی بوكونلرده پالیتسه طرفندن حبس قیلندیلر. پالیتسه نه‌ق مجلس وقتنده باروب باصقان. زاباستوفكه بترو حقنده كیڭاش ایتشوب یاتالر ایكان.

حیوانلرنی حمایه- تیزدن وزیرلر شوراسی مجلسنده، عدلیه وزیرینڭ حیوانلرنی جزا قیلوچیلرغه حكمنی قاتیراق یاصاو حقنده‌غی لائحه‌سی قارالاچقدر. حاضرگی نظام بوینچه حیوانلرنی جزا قیلوچیلر ایڭ كوبی ۱۰ صومغه قدر اشتراف تولیلر ایدی. اما یاڭا نظام بوینچه، بوندی كشیلر ایڭ كوبی برآی حبس، یایوز صوم قدر اشتراف توله‌رگه حكم ایتله‌چكلر.

دورتنچی دوماغه صایلاو- معلومدركه، ۱۹۱۲نچی یلده اوچنچی دومانڭ مدتی اوزا. شول سببلی اول یلنی یاڭادن صایلاولر بولوب، دورتنچی دوما جییلاچقدر.

تیلیگراف خبرلرندن آڭلاشلغینه كوره، داخلیه وزیری همه گوبیرناباشلقلرینه سیركولیر ییبه‌روب، ۱۹۱۲نچی یل اسمیته‌سینه، صایلاو مصارفلرن وقتنده كرتورگه قوشقان.

یاڭا یول- صامار-زلاتااوست تیمر یولی اداره‌... حاضرگه قدر «دیم» استانسه‌سندن اوفایا. آق ایدلگه طارماق صالمیچی كیلدی ونكه طاشو وقتنده اول طارماق صو آستـ قالاچق ایـدی. اوفانڭ بیرژا كامیتیتی هم شهر اداره‌سی بیك چنلاب اوتنگانلكدن صوڭغی كونلرده طارماق یاصارغه قرار بیرلگان.

سابق دوما رئیسی- گوچكوف اقصای شرققه كیتدی. آنده برآی یارملاب وقت اوتكاره‌چكدر.

گوچكوف ایڭ اوّل آمور تیمر یولن قاراغاننڭ صوڭنده بتون جنوبی مانجوریه‌نی یوروب چغاچق هم پورت آرتور، ۋلادیؤاستوك وباشقه شهرلرنی زیارت ایته‌چكدر.

گوچكوفنڭ سیاسی دوستلرینه سویله‌وینه قاراغانـ[مشرطه] بولغانلقدن، اداره طرفداری مشروطه اصولینه هجوم ایتلگان وقتده، دوما اشلری ایله مشغول بولورغه امكان طابماغان ایمش.

اطراف خبرلری

آلما آطه خبرلری. آلما آطه‌نڭ مشهور بایلرندن اسحاق افندی عبد الولیینف ۱۹ ربیع الاوّل یكشنبه كون طاڭ آلدندن وفات بولدی. مرحومنڭ ینیم ویتیمه‌لرگه احسانلری كوب ایدی. اوزی صالدرغان مكتبده نیچه یللردن بیرلی اوچ معلمگه معاشلقلر بیروب بالالرنی ترتیب ایله اوقتدره ایدی. ایكی یلدن بیرلی قزبالالرنی اوقتدرو اوچون‌ده خیلی زور یاردملر قیلغان ایدی. بو یل زلزله‌دن ضرر كورگان كشیلرگه‌ده كامیتیتكه بیرگان اعانه‌لرندن باشقه مڭ صوملق اوُن وبغدای طاراتقان ایدی. حق تعالی قالغانلرغه صبر جمیل بیرسون.

بو یل آلما آطه اطرافنده یازبیك ایرته كیلدی. برنچی مارتده خلق صوقاغه چقدیلر. خلق بو یل ایگنلر یاخشی بولور دیب تفأل قیلوب طورالر. ۱۸۸۷نچی یلده زلزله‌دن صوڭ آشلق اوكوب آرزانچیلق بولغان ایمش. زلزله‌دن ضرر كورگان كشیلر فائده‌سینه روسیه اچندن اعانه‌لر همان كیلوب طورا.

زلزله‌نڭ تأثیری بولسه كیره‌ك؛ قازاق قرغز خلقی قالا صالوب بیرگه اورنلاشوب اوطورورغه حركت قیلوب یاتالر. بوگاقدر آنلر طاغ آرالرنده، مغاره‌لرده یاشیلر ایدی. زلزله وقتنده طاغلردن آیرلوب ته‌گه‌ره‌ب توشكان طاشلر قرغزلرنی هم آنلرنڭ بیك كوب حیوانلرن باصوب هلاك قیلغان ایدی. قالاده طوروچیلرده تلفات كوب بولمادی. شول سببدن قرغزلر طوب طوب بولوب، قشلاق یاصاو اوچون عریضه‌لر بیرب یاتالر.

ینه ده وفات- آلما آطه‌نڭ ترقی پرور یاشلرندن عبدالله افندی طاهرف وفات بولدی. مرحوم بوطرفلرده ترتیبلی مكتبلرنڭ وجودكه كیلولری اوچون كوب اجتهادلر قیلغان ایدی. «یولدز» مخبری.

سارقان.

سارقان قصبه‌سی مسلمانلری مفتی حضرت اسمینه تأسیس قیلناچق مدرسهٔ دینیه‌گه، قایسی شهرده تأسیس قیلنسه‌ده، اوز آرالرندن آقچه جییوب قاتشورغه قرار بیرگانلر. روسیه‌ده سارقان كبی اسلام تجاری كوب اولان قصبه‌لر یوزله‌ب باردر هر دائره‌دن بره‌ر مڭ صوم تخمین قیلنغانده مدرسهٔ دینیه اوچون یوزمڭ صوم آقچه جییلووی بیك سهلدر.

تورلی خبرلر.

~ استاراؤیرلرنڭ روحانیلری بیك آز بولغانلقدن، روحانیلر حاضرلی طورغان براینستیتوت صالورغه هم شونڭ اوچون هر بیرده اعانه جییارغه قرار بیرلگان.

~ ۲۶نچی مارتده تؤیرگه كیلگان طاوار پویزن ژاندارم پالیتسه‌سی قارشی كوتوب همه كاندوكتورلرنی حبس قیلغان. چونكه بو پویزده كاندوكتورلر اوغرلانغان سیتسه طاوار آلوب كیله‌لر دیب پالیتسه خبر آلغان ایكان. هم واقعاً‌تنتو وقتنده ۹۵۰ آرشین تورلی قیمتلی سیتسه‌لر چققان. قایدن اوغرلانغانلغی حاضرگه معلوم توگل.

~ داخلیه وزیری دیپوتات چخه‌یدزی‌نڭ دوماغه یاڭلش صایلانغانلغن، بناءً علیه آنی دومادن چغارورغه كیره‌كلگن دوماغه خبر ایتكان ایدی. بومسئله دومانڭ برنچی آندیلنده قارالدی. لكن چخه‌یدزی‌نی چغارورغه برده یول طابلمادی.

~ قتای حكومتی روسیه‌نڭ طلبلرن تمام بیرینه ییتكرمی طوروب، قتای حدودنده‌گی روسیه عسكرینڭ كیری قایتارلماـیاچغن خبر ایته‌لر.

~ تیفلیسده چغاطورغان «ملانصرالدین» ژورنالینڭ محرری ده حبس قیلنغان ایمش.

~ دوماده‌غی دولتنی محافظه كامیسیه‌سی، بحریه وزارتینڭ بورچلرن توله‌و اوچون،

اسمیته‌دن طش ۱٤،۷۰۰،٦٦٦ صوم آقچه تعیین ایتو حقنده‌غی لائحه‌نی قبول ایتدی.

~ اقصای شرق، طومسكی، ینیسی، ایركوت گوبیرنالرنده هم فرغانه اوبلاستنده مهاجرلر كوچرو اوچون تعیین ایتگان بیرنی قاراب بیرینڭ زراعتكه صلاحیتن تیكشروب قایتو اوچون برهیئت ییبه‌رله‌چكدر.

~ آپتیكه‌لرده‌گی اولچه‌وگیرلرده خیانتلر بولغانلقدن، بو حقده عیبلی بولغان كشیلر حكمگه بیرله‌چكلر.

~ نیژنی گوبیرناسنده، لیسكوف دیگان شهرده مینایف‌نڭ آغاچ اشیاسی اشلی طورغان هنرخانه‌سنده اوت چغوب، اچنده اوچ كشی یانوب اولگان.

~ راصتوف دون گرادوناچالنیگی ترك كومه‌چیلرن پاصخه كومه‌چن صاتودن منع قیلغان.

~ ۋلادیكافكاز شهرینڭ روسیه‌گه قوشلووینه ۵۰ یل طولومیبلی یوبیلی یاصالدی. شول مناسبت ایله شهر اداره‌سی، ایمپیراتور آلیكساندر ثانی‌غه پامه‌تنیك یاصاو اوچون ۳۰۰۰ صوم آقچه تعیین ایتدی.

~ ایناروديسلرنڭ معارفی حقنده «ریچ» گازیته‌سندن كوچروب یازلغان برمقاله اوچون «وقت» گازیته‌سینه ۲۰۰ صوم اشتراف صالنغان.

~ موسكؤا سوداگرلری آراسنده، پیرمی برآی یارمینكه یاصاو حقنده برلائحه مذاكره قیلنا. بویارمینكه نه‌ق اربت یارمینكه‌سی ایله بروقت طوغری كیلگانلكدن، اربت یارمینكه‌سی اوزندن اوزی بته‌چكدر.

~ كریمینچوكده یانده طاشقه بەرلوب یۆك توُیه‌گان برپاراخود واتلغان. یوكنڭ همه‌سی هلاك بولغانلقدن ضرر بیك كوب

~ تیمر یولده طاوار اورلاوچیلر فرقه‌سندن ۵٦ كشیگه بوكونلرده موسكؤا عسكری محكمه‌سنده حكم بولوب ایكیسی دورته‌ر یل كاطرغه، كوبسی تورلی مدتلرگه آریستانتسكی آتدیلینیه‌گه یابلورغه حكم ایتلوب، ۱۷سی عیبسز طابلدیلر.

~ قتای حكومتینڭ روسیه‌نڭ آقتق اولتیماتومینه جواب بیرگانینه ایكی آتنا اوتسه‌ده، روسیه‌نڭ طلبلرن بیرینه ییتكرو حقنده برآدومده اشله‌نگانی یوق. بواشنی قتای‌نڭ صوغشورغه نیتی بارلقدن دیب اویلیلر. قتای‌نڭ عسكری‌ده همان روسیه حدودینه كیله طورا.

~ گیرمانیه‌نڭ پایتختی بیرلین شهری ایڭ چیستا شهرلردن حساب ایتله. چونكه ۱۹۱۱نچی یلغه شهرنی سپرو ویوو اوچون گنه آلتی میلیون مارك تعیین ایتلگان. بزنڭ آقچه ایله ۳ ینكانده تخمیناً ایكی میلیون صوم قدر بولادر. ۲،۲۰۰ كشیدن عبارت اشچیلر دائماً شهر اداره‌سینه خدمت ایتوب، بونلرغه‌غنه اوچ میلیون مارك ژالوؤنیه بیرله‌در. بونلر كونینه ۸-۹ ساعت اشلیلر. كییم صالم، اش اسبابی ده شهردن بیرله.

~ باكو ایله تیفلیس آراسنده تیلیفون یاصالا باشلاغان.

~ ۱۹۱۱نچی سنه برنچی سینته بردەكاسترا ماء، اومسكی، هم نوؤ چیركاسسكی شهرلرنده زیمله‌میرلر حاضرلی طورغان مكتبلر آچلاچقدر.

~ موسكؤاده آلیكسییؤسكی اورامده نیكیفوروؤا یورطینه كروب دورت خاتوننی اوتروب چققانلر. اوترلگان خوجه خاتون ۸۰ یاشلك قارچق ایكان. ۱٤ مڭ صوم آقچه اوغرلانغان.

~ فیدوسیه یاقننده تیمر یولده قوراللی دورت كشی یولچیلرنی طالاغانلر. صوڭره پویزنی طوقتاتوب توشوب قاچقانلر. طالانوچیلر آراسنده گینیرال كاتله‌روؤسكی ده‌بار.

~ پسكوف گوبیرناسندن طكاچوف اورنینه دیپوتات صایلاو ۱۰نچی ایپونگه تعیین ایتلدی.

~ سمبرده چغارلاطورغان «ۋولزسكی

ۋیستنی» گازیته‌سینه باشقه گازیته‌دن كوچروب یازغان برمقاله اوچون ینه‌دن ۵۰۰ صوم اشتراف صالنغان.

بوگازیته‌گه اوز عمرنده اون ییدنچی مرتبه اشتراف صالنودر.

قزان خبرلری

محكمه زالندن- بوكونلرده آگروژنی محكمه‌ده یاگودنیده اوزینڭ زاۋودنده اشله‌وچیلردن ۱۲ یاشلك قزن كوچله‌وده هم آڭاپامان آورویرقتوروده متهم بولغان اسماعیل كازلوف‌نڭ اشی قارالدی. محكمه ایشگی چیت كشیلر اوچون، یابق ایدی. محكمه‌نڭ قراری اعلان ایتلگان وقتده همه كشیگه كرورگه رخصت ایتلدی. آگروژنی محكمه متهمنی بعض حقوقلرندن محروم ایتو ایله برابر ۵ یلغه آریستانتسكی روطه‌غه ییبه‌رورگه قرار بیردی.

شفاخانه- شهر اداره‌سینڭ صناعت شعبه‌سی بیشبالتاده پینزه اورامنده یوغوشلی آورولر اوچون، شهر طرفندن شفاخانه آچو حقنده لائحه توُزوگان ایدی. اوشبو لائحه شهرنڭ حفظ صحت كامیسیه‌سی طرفندن قبول ایتلدی. لائحه‌گه قاراغانده مذكور شفاخانه‌نڭ بناسی ۱۱ ساژین اوزونلغنده برقاتلی بولاچق. شفاخانه‌ده آورولر اوچون باریسی ٤۰ كاراوات قویلاچق. لائحه‌ده شفاخانه‌نی تمام ایته‌ر اوچون، ۸۷ مڭ صوم مصارف كیره‌ك بولاچغی بیان ایتلگان.

صالو مین- ۳۱نچی مارتده شهر بانكه‌سنده دیریكتور معاونی بولوب طوروچی آ. ۋ. صالومین وفات بولدی.

یغلو- ۳۱ نچی مارتده كیریل میفودی چیركه‌وندە‌بارمین فامیلیه‌لی ۵۰ یاشلك آدم باصقچ ایله ته‌ره‌زه سورتورگه منگان ایكان. باصقچ شووب كیتو سببلی ٤ آرشین بییكلكدن چیركه‌ونڭ طاش ایده‌نینه كیلوب توشكان، بیچاره‌نی هوشسز حالده شاموف شفاخانه‌سینه ییبه‌رگانلر ایكان. آنده برنیچه دقیقه یاتقاندن صوڭره ئولگان.

جایگی كورسلر- بوكونلرده ولایت زیمستواسینڭ اداره‌سی جای كوننده قزان ولایتنده ۹ آولده بالچه‌چیلق اشلرینه اویره‌تو حقنده ایكی آیلق كورسلر آچارغه قرار بیردی. كورسلرغه قزان ولایتنده‌گی كره‌ستیانلر قبول ایتله‌چك. درس طڭلاوچیلرنڭ آشاو، اچو هم فاتیر مصارفلری همه‌سی زیمستوادن بیرله‌چك.

اوغریلرنی قولغه آلو- موسكؤا-قزان تیمر یولنده تورلی وقتده ماللر اوغرلانغانلغی گازیته‌لرده یازلغان ایدی. یاشرن پالیتسه آگینتلرینڭ اجتهاد ایله‌ازله‌ولری سایه‌سنده اوغریلر همه‌سی قولغه آلندیلر. آنلر همه‌سی موسكؤا-قزان تیمر یولنده خدمت ایتكان كشیلر. اوغریلردن طاراسف اسملیسی حاضرده موسكؤا-قزان تیمر یولی اداره‌سنده اولچه‌وچی بولوب طورمقده ایكان. آڭا باشقه تیمر یولنڭ سابق خدمتكارلرندن فیلیپف، دانیلوف هم چیركوف اسملی آدملرده قولغه توشدیلر. آنلرنڭ فاتیرلرندن تنتو یاصاغان وقتده بیك كوب مانوفاكتورنی طاوارلر طابلدی.

ایدلده‌سو آرتو- صوڭغی كونلرده ایدلده صوتیزلك ایله آرتا باشلادی. حاضرگه قدر قزان طوغریسنده آرتقان صو ٤ آرشین یارمه‌غه یاقنلاشدی. كیچه تونله ایله قزان طوغریسنده بوز قوزغالدی.

مجلس- ۵نچی آپریلده سه‌شنبه كون كوندزگی ساعت ۲ده برادران كریمفلر یورطنده مفتی حضرتنڭ یوبیلیینه اشتراك ایتو حقنده مذاكره قیلو اوچون امام صادق ایمانقولی وصفی حضرت عبدالله‌ینـنڭ

مسئولیتلری تحتنده قزان علماسینك مجلسی بولاچق. اوشبو مجلسنی یاصارغه پالیتسه‌میستر طرفندن مساعده بیرلدی.

امتحان. ۴نچی آپریل دوشنبه کون کول بویی مدرسه‌سنده عمومی امتحانلر باشلانا‌چقدر.

پوچته. قزان پوچته وتیلیگراف ناچالنیگینك خبر بیرویننه کوره ۳۱نچی مارتدن باشلاب قزاندن ۱۳۶نچی نومیرلی پوچته ۋاگونی ایرته ساعت ۸ده کیته‌در. پوچته‌نك یوروشینك اوزگه‌رولری کیله‌چکده یاکادن اعلام ایدلور.

باتقاق. زنگه‌ر مسجد طقرغنده اورام بویلرینك کشی یوری آلماسلق درجه‌ده بلچراق وباتقاق بولووندن تگه‌رجب اورامی کشیلری زارلانوب یازالر. کول کوپری اورامینك‌ده پچراغی کیچه آلماسلق درجه‌ده باتقاق ایمش. برکون قبرستانغه میت کوته‌روب باروچیلر باتوب یغلغانلر.

تشکر و تعجب.

ابوالفاروق القزانی نامنده بری بیش بالتالی عین العباد حسنف اسملی کشیگه دواسی ایله شفالانغانی اوچون تشکر قیلوب یازا. بوکشی زمانمزنك حکماسندن بولورغه کیره‌ك، دی.

بوکشینك اونیۋیرسیتیت تشریح خانه‌سنده قرل آ. .. کوب یللر خدمت ایتکانی طعلومدر. آورولردن مرضلرنك سرایتی کبی، طبیبلردن علم طب وحکماالقنك سرا-

یتندن خبرمز یوق ایدی.

شهردوماسی. ۲۹نچی مارتده شهر دوماسینك مجلسی بولدی. مجلسده ایك اوّل میزیۋوی اینستیتوتنك شهردن ۵-٦ ملك صوم آقچه صوراغانلغی حقنده‌غی اوتنچی مذاکره‌گه قویلدی. بوندن مقدم شهر دوماسی قزاننی بوتونله‌ی اولچه‌ب مکمل پلاننی ترتیب قیلونی کونستانتینوف شهرنده‌گی میزیۋوی اینستیتوتقه طابشرغان ایدی. بونك اوچون اشکه کرشکان وقتده ۲۰ ملك صوم واشنی تمام ایتوب پلاننی ترتیب قیلغاچ، ینه‌دن ۱۸ ملك صوم بیرورگه وعده قیلغان ایدی. مذکور اینستیتوت اشن تمام ایتمه‌سه‌ده، حاضرگه قدر شهر کاسه‌سندن ۲۵,۵۰۰ صوم آقچه آلغان. اوشبو آقچه مهندسلرگه هم باشقه خدمتکارلرغه صرف ایتلوب بتکانلکدن، میزیۋوی اینستیتوت ینه‌دن ۵-٦ ملك صوم آقچه صوراغان ایدی. شهر دوماسی آقچه‌سی بولماغانلقدن، اشن بتمه‌گانچی اینستیتوتقه آقچه بیرونی ممکن طابمادی. صوڭره پاسخه‌باباراممده شهرنك تورلی مؤسسه‌لرنده خدمت ایتوچیلرگه مکافات بیرو حقنده کیڭاشلر بولدی. شهر اداره‌سی هم مالیه کامیسیه‌سی آنلرغه ۷۵۱۷ صوم ناگراد بیرونی معقول کورگان ایدیلر. بایتاق مذاکره ومباحثه‌دن صوڭره شهر دوماسی مکافات بیرورگه رضالق کورسه‌تدی. مجلسده اوقوخانه‌لر بنا ایتو اشلرن قارار اوچون، ۱٦ کشیدن عبارت برکامیسیه صایلاندی. اوشبو کامیسیه‌گه مسلمانلردن یحیین، محمدجان سیداشف هم قوشایف جنابلری انتخاب ایتلدیلر.

تیمر یول مسئله‌سی. -تیمر یول اشلری حقنده پیتربورغه کیتکان شهر رئیسی بیکیتف جنابلرندن اوشبو مفهومده تیلیگرام آلندی: «تیمر یول مسئله‌سی بزنك فائده‌غه حل قیلنور توسلی کورنه. موسکۋادن قزان آرقلی پیکاتیرینبورغه هم نیژنیدن یاران آرقلی کاتیلنیچکه ایکی تیمر یول صالورغه مساعده بیرلووی احتمال».

اچملك صاتووی. -خزینه‌نك مسکرات صاتقانلغی حقنده چغارغان حسابنامه‌سینه قاراغانده ۱۹۱۰نچی یل اچنده قزان ولایتنده ۱،۲٦٤،٤٦۸ چیله‌ك آراقی اچلگان وآندن ۸ میلیونده ۲۲٤،٦۲۱ صوم آقچه کیلگان. ۲ ،٤٤٦،۰۰۰ صومن مصارفینه طوتقاندن صوڭره ۵،۷۷۸٦۲۱ صومی فائده‌یاغینه قالغان. اوزغان یل اچنده قزان ولایتنده آندن آلداغی یلغه قاراغانده ۸۸ ملك چیله‌ك مسکرات آرتغراق اچلگان. خزینه بر صوم ۹۳ تیین مصارف طوتقان حالده هرچیله‌ك باشینه ٦ صوم ۵۰ تیین صاف فائده ایتکان. ۱۹۱۱نچی یل باشنده قزان ولایتنده ۲۲مسکرات زاۋودی، خزینه‌نك ۳ آراقی اسکلادی هم ۳۹۱ ییرده اچملك کیبتلری بولغان.

عسکری محکمه‌دن. -بوکونلرده عسکری محکمه‌ده صاقچی عسکرلرنك ناچالنیگن مقارت قیلوده متهم بولغان باکیستیس اسملی صالداتنك اشی قارالدی. محکمه آنی عیبلی طاوب، بیش یلغه آریستانتسکی روطقه ییبه‌رورگه قرار بیردی.

ناشر ، محرری: احمدهادی مقصودی

ما گازین بیرله‌در

گالانتیرینی-ایگروشچنی. طاوارلری هم آبستانوفکه‌سی ایله. بالق بازارنده، «نوۋوی نومیرا» آستنده، «طروداۋای سایوز» کیبتی کورشیسنده. کیره‌ك کشی رحیم ایتسون.

Мыло Молодости

Секретъ красоты

А. СІУ и Ко.

ماطورلقغه سبب

یاشلك صابونی آ. سیو هم قامپانیه.

قزانده بازار بهالری: ۲نچی آپریلده		
یلقی یاغی، قویرق ایله	٦ صوم	۷۵ تیین
قوری صغر یوطی	۱۵ »	— »
چی صغر یوطی	۵ »	— »
قوری باشماق یوطی	۱٤ »	— »
ویمتکه یاباغه	۳ »	۵۰ »
آبویکه قوری یوطی	۲۲ —	— »
چی آبویکه یوطی	۱۰ »	— »
بالوی قوری یوطی	۱٦ »	— »
بالوی چی یوطی	٦ »	— »
صارق تکه‌سی	— »	٦۰ »
ایری صارق روسکی	۱ »	— »
چیرکاسسکی صارق	۱ »	۲۰ »
تکه	»	۵۰ »
جال قوری یوطی	۱۰ »	— »
قل قوری یوطی	۲۰ –	۲۲ »
بورسق	۱ »	۵۰ »
آق قویان	— »	۲۳ »
روسانك قویان	— »	٤۰ »
جال قویان	— »	۷ »
آق تیین	— »	— »
بقار	۱ »	۸۰ »
تولکی قزل	— »	— »
آص	— »	— »
جاشکه لادنکه	»	— »
موتنی طای	۳ »	۵۰ »
آق کومن	»	٦۰ »
قاره کومن	۱ »	٤۰ »
بوری	۵	— »
صابن مای یوطی	٦ »	٦۰ »
چی مای یوطی	۳ »	٤۰ »
آرش اونی	»	۷۲ »
بویلقی صولی	— »	٤۸ »
امیرکانسکی صولی	— »	۵۰ »
صارق ایتی یوطی	٤ »	۸۰ »
صغر ایتی یوطی	٤ – ٤۰ ۵ »	۲۰ »
قوی مای یوطی	۸ »	٤۰ »
شیکر یوطی	۵ »	٦۰ »
آق مامق	٤۰ »	— »
سیری مامق	۳۸ »	— »
زیونی ایری	٦ »	— »
قازیونی واق قاوریسز	۱۰ »	— »
اچی تیریسی	— »	۱۸ »
ت تیریسی ایری	— »	۲۵ »
سوصار	۱۱ —	— »
هم خمکی	۱۷ —	— »

مسلمانچه یاخشی بله طورغان هم کوب یللر تجربه کورگان اوچیتل، روس تلندن درسلر بیره. بولاق بوینده «بیان الحق» اداره‌سی اوستنده ۱۱نچی نومیر فاتیرده ماکسیم آرخیپوۋیچ استیپانوف

شرقی قازلق کارخانه‌سی

Восточная колбасная

برنچی مرتبه اولارق مسلمانلر آراسنده ۵۰ تورلیه‌ب قازلق، کالباصا، باصدرما پشکان وپشه‌گان کاپچونی قازلقلار یاۋروپا اصولنده حاضرله‌نمکده‌در. بیك چیستا وبیك اهمیت بیرلوب حفظ صحت‌که موافق روشده حاضرله‌ندگنده، آلوچیلرمزنك ممنون بولونده شبهه ایتمیمز. کارخانه‌مزده هرتورلی زاکازلر قبول ایته‌مز هم چیتدن سوراوچیلارغه صومینه ۲۵ تین زاداتکه ییبه‌رگانلرگه نالوژ قیلوب‌ده بیباره‌لردر. ته‌گان کشلرگه پریسکورانت بوش بیباره‌در. شعبه‌سی: اوسیه‌ده‌ۋوازسکی هم صامالیوت پریستلری آراسنده.

Казань, Евангилистовская ул. домъ Сабитова, Абдулла Кильдишевъ.

ایسلی مای
آده کالون
دیۋین
طاۋاریشستۋا ص. ای. چیپیلیۋیتسکی اوغللری ایله. موسکۋاده

اورن ازلی!

روسچه هم تاتارچه بله طورغان بر مسلمه خانم کاسسیرشه‌لقغه یاکه کیبتده طورورغه اورن ازلی.

آدریس اداره‌ده.

گیمنازیه تمام ایتکان باریشنا، کاسسیرشالقغه اورن ازلی هم روس لسانی اوقوتا.

مسلمانلر آراسنده اوقتوب کوب تجربه‌لر کورگان.

آدرس اداره‌ده

عین الدین مؤمنفنك

:: مغازینلری ::

قزانده

پرالومنی اورامده اوز یورطنده

آسترخانده

کاناو بوینده اوز یورطنده

یارمینکه‌وقتنده مکارجه‌ده مسجد قارشوسنده اوز کیبتنده

چیتکه کیته‌رگه اورن ازلیم کیبتچلککه یاخود باشقه حدمتکه بولسه‌ده یاری. روسچه بلهم.

آدرس اداره‌ده.

اورن ازلیم، ایمینیه‌گه پریکازچیقلقغه یاکه کاسسیراقه. روسچه مسلمانچه بلهم.

کول بوینده بیگه‌یف شاکر یورطنده کچه ولی ایشگی آلدنده صبغت الله حبیب اللین.

موزیکانی ماستیر علاج الدین عین الدین اوغلی سیف اللین قزانده پیانینومیلادیك، استیللا، فارتون، سیمفینیون، پوایفون، سیلیستو، آرمون، آریستون وباشقه اوزی اوینی طورغان اوین یاشچیکلری اوچون کاغز هم قالایدن کیسکان نوتالر حاضرله‌نه‌در زاکاز بیره‌چك کشیلر اوزلرینك اوین یاشچکلرینك اسمن هم آنده‌اوینی طورغان نوتالرنك اولچه‌ون ییبه‌رگه تییش. بهالری دانه‌سی ۲۰ تییندن باشلاب ۵ صومغه قدر. آدریس:

Казань, Евангелистовская ул., д. Исхака Мавликеева. Музыкальному мастеру Гилязетдину Гайнутдиновичу Сайфуллину

خانملر دقتینه:

بوسنه‌ده‌ده‌اوتاری کبی بوبی قزلر مکتبنده مای ۱۵ ندن باشلاب آوگوست ۱۵ نه قدر جایگی کورص آچیلادر. هر فندن متخصص معلمه‌لر درس بیره‌چکار وقول هنرلریده اوگره‌تیله‌چك استه‌گان خانملر چاستنی اوله‌رق روسچه‌ده اوقی بیلورلر. روسچه‌نی ... تمام ایتوب اوفانك باشقیرسکی قزلر پریوتنده بر نیچه سنه‌لر اوچیتلنیتسه بولوب طورغان میگلی جهان خانم اوقوتاچقدر. حق تعلیم روسچه ایچونگینه آینه ۳ صومدر. بوندن باشقه هرشاکردن مدرسه ایچون دیه بتون کورصقه (۵) صوم آلنور.

کیلونیتنده بوغان خانملر توبه‌نده‌گی آدرس ایله کیله‌چکلرینی اعلام ایتسه‌لر فاتیرلر حاضر قیلنوب طورلور. بوبی قریه‌سی کامانهری بوینده صالنغان صاراپول شوریه ۵۰ چاقرم مسافه‌ده‌در. کیلوچیلر پراخود ایله مذکور شهرگه کیلوب آندن آطبرله بوبیغه کیلورلر.

Ст. Агрызь. Сарапульск. уѣзда, Вятск. губ. Бобинскимъ.

مدیره: مخلصه بوبی

بلغار

همه نومیرلر ماسلنی کراسکه ایله بویالغان؛ الکتریق ایله یاقتریله، پار ایله جلتوله. جماعتلی ایله کیلوچی مسلمانلرغه آیرم شیرمه‌لی نومیرلر، خاتونلر ایرلر ایچون آیرم جلی بدرفلر حاضرلنمشدر. نومیرده پوچته‌تیلیغراف وباشقه یومشلر ایچون خدمتکارلر، اطاعتلی خادم وخادمه‌لر موجوددر. ایکی زورزالده، هروقت مسلمان، روس وترکیه غزیته‌وژورناللری موجوددر. آشخانه ماهر آش پشروچیلر اداره‌سنده بولوب هروقت حفظ صحت‌که موافق طعاملر حاضرله‌نه. بوفیتده هر تورلی مینرالنی صولو قواصلر باردر. نومیرلر ۵۰ تییندن باشلاب اوچ صومغه قدر. آیلقلاب کیلشو ایله. مال آلوب کیلوچیلرگه اسقلادلر حاضردر. تیلیفون نومری ۷٤۸ حرمتلو مشتریلرمزنك توه‌وروحیه‌لرینی اویغاتووتوه‌ سمعیه‌لرینی خوشلاندرور اوچون خصوصی صورتده حاضرلنگان اویون ماشیناسی زالنی تزیین ایته‌در.

سودامزنك باشلانووی ۱۸٦۸ سنه‌ده. تیلیفون نومری ۷۷۱.

عین الدین ثابتف

گلاونی اسکلادمز قزانده تیخۋینسکی اورامده اوز یورطمزده آتنه بیینه‌مز پیچن بازارنده مسجد آستنده رمینکه‌لرده:

مکاریه‌ده مسجد قارشوسنده اوز ... ۱۲نچی و۱٤نچی نومرلرده. اربته‌ده‌گاستینی ره‌ده. بوکانه، ... اورق استرق طاماق، ... حالی وصارلرده.

آدریس: Казань, Главный Складъ: Гайнутдину Сабитову.

فیرمه‌مز ۱۹۰۹ سنه قزان ۋیستافکه‌سنده زور آلطون میدال آلدی.

مغازینلرمزده هر وقت آرزان بها ایله صاتلمقده‌در: چن کنیتیل هم یه‌ك ایله چیگلب اشلنگان اعلا طاقیه هرتورلی کله پوش، فس هم قالفاقلر، چن افجیلی کله‌پوش وقالفاقلرده اشلب بیرورگه زاکاز قبول ایتلمز.

صومینه ۲۵ تیین زادانکه ییبه‌رگان مشتریلرمزگه هرطرفقه پوچته هم کانطورلر ایله نالوژنی پلاتیوژ قیلوبده هیچ توقفسز ییبه‌رمز.